

Sygn. akt II CSK 294/14

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku P. S.
przy uczestnictwie J. S.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 listopada 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 18 września 2013 r., sygn. akt VI Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagań przewidzianych przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w tym przedmiocie jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został przez uczestniczkę uzasadniony jej oczywistą zasadnością (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) w odniesieniu do kwestii szczegółowo przedstawionych w jedenastu punktach. Uczestniczka postępowania powołała się również na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które sformułowała w formie pytań: „czy wobec braku wniosków uczestników postępowania o sposób podziału jednostek uczestnictwa zgromadzonych w portfelach inwestycyjnych zarządzanych przez uczestniczkę postępowania lub niezależnie od tego wniosku, Sąd może dokonać innego sposobu rozliczenia tego składnika majątku wspólnego niż poprzez nakazanie uczestniczce wydania dyspozycji przeniesienia odpowiedniej do udziału wnioskodawcy majątku wspólnym części jednostek na odrębny rejestr, lub nakazanie wydania dyspozycji zbycia odpowiedniej części jednostek i przekazania wnioskodawcy uzyskanej z tego kwoty”? jak również „czy w postępowaniu o podział majątku wspólnego Sąd może ustalić, że w jego skład wchodzi środki pieniężne w kwocie 100.000 zł, które zostały przekazane przez uczestniczkę postępowania w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej wspólnemu synowi uczestników, opierając się na samym braku zgody wnioskodawcy na takie przesunięcie majątkowe, czy też podstawą takiego ustalenia musi być uznanie, że do przekazania tych środków doszło na skutek zawnionego zachowania tego małżonka, godzącego w dobro rodziny”?

W zakresie oczywistej zasadności jako podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania należy wskazać, że skonfrontowanie uzasadnienia postanowienia z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozawala stwierdzić, żeby skarga była oczywiście uzasadniona, a więc już na pierwszy rzut oka i bez potrzeby przeprowadzania bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, niepubl. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Skargę kasacyjną uznaje się za oczywiście zasadną, gdy każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zarzut skarżącego jest niewątpliwy, a zaskarżone orzeczenie jaskrawo nieprawidłowe i nietrafne. Ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania dotyczy bowiem szczególnych, kwalifikowanych wypadków naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji, niepodlegających różnym ocenom (por. postanowienie Sąd Najwyższy z 10 stycznia 2003 r., V CZ 197/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. Jak wyjaśniono w orzecznictwie Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Konieczne jest też wyjaśnienie, dlaczego przedstawione zagadnienie prawne ma być istotne (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Do rozstrzygnięcia w postępowaniu kasacyjnym zagadnień prawnych sformułowanych jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania może dojść jedynie wtedy, gdy wskazane przez skarżącego podstawy skargi kasacyjnej pozwalają na ich ocenę i sformułowanie na nie odpowiedzi. Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu sprawy w postępowaniu kasacyjnym nie może przy tym wyjść poza granice zaskarżenia i podstawy skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 1 k.p.c.); związany jest też ustaleniami faktycznymi Sądów *meriti* przyjętymi za podstawę rozstrzygnięcia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestniczka prezentuje problemy dotyczące sposobu rozstrzygnięcia o jednostkach uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych należących do majątku wspólnego stron zarówno wśród przesłanek mających świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (tak gdy chodzi o ocenę ich wartości), jak i w związku z zagadnieniem prawnym, które sformułowała, a które dotyczy sposobu podziału tego składnika majątku między byłych małżonków. Z ustaleń, na tle których zagadnienie sformułowane przez uczestniczkę miałoby być rozważane wynika, że w dacie ustania wspólności majątkowej małżeńskiej w związku z zawarciem przez strony umowy znoszącej tę wspólność (1 października 2010 r.), udziały w ubezpieczeniowych funduszach kapitałowych rejestrowane były na rachunkach otwartych przez uczestniczkę i przy niej pozostały, gdyż - jak podkreślił Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu postanowienia - żadna ze stron nie domagała się innego zadysponowania tymi produktami finansowymi, a w szczególności ich sprzedaży czy podziału. Problem przedstawiony we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest zatem oderwany od wniosków stron, wobec których Sądy *meriti* zajęłyby stanowisko mogące rodzić wątpliwości.

Gdy zaś chodzi o kwestię objętą drugim pytaniem sformułowanym przez uczestniczkę, to trzeba stwierdzić, że nie dotyczy ono abstrakcyjnego problemu prawnego, lecz jest ulokowane w realiach sprawy i wiąże się z sposobem dokonania subsumpcji faktów pod przepisy prawa, w świetle których powinny być ocenione ich skutki.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 7 ust. 1 pkt 10 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 490), orzeczono jak w postanowieniu.